

A decorative rainbow arc in shades of purple, blue, and pink, positioned above the title.

Proeftuin Regie op Gegevens met Zorgeloos Vastgoed

A decorative vertical bar on the right side of the page, consisting of a purple top section and a blue bottom section.

Van Shane Arjun Sharma (Projectleider)
Rocco Langeweg (Developer technische omgeving)

Versie 1.0

Datum 9-9-2024

Managementsamenvatting

In opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft ICTU, in samenwerking met Stichting Zorgeloos Vastgoed, geëxperimenteerd met het delen van gegevens bij de aankoop van een woning. Dit houdt in dat burgers onder eigen regie hun gegevens uit overheidsbronnen digitaal delen met private dienstverleners in de woonketen ten behoeve van de aankoop van een woning. Hiervoor is de proeftuin Regie op Gegevens met Zorgeloos Vastgoed (hierna de proeftuin) opgezet en technisch ingericht bij Digilab.

Doel

De proeftuin is een actie van het derde spoor "Iedereen heeft regie op het digitale leven" van de Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren. De proeftuin heeft het doel om via experimenten te onderzoeken hoe het delen van gegevens het aankoopproces van een woning kan vereenvoudigen voor zowel de burger als de dienstverlener in de woonketen, en welke juridische en organisatorische voorwaarden nodig zijn dit mogelijk te maken.

Probleemstelling

Marktonderzoek van Stichting Zorgeloos Vastgoed toont aan dat het huidige proces voor het delen van gegevens bij de aankoop van een woning omslachtig en tijdrovend is en dat het zorgen oproept over privacy en betrouwbaarheid. Dit leidt tot een toenemende vraag naar een gestroomlijnde aanpak waarbij burgers de regie hebben en actuele, gevalideerde gegevens rechtstreeks vanuit overheidsbronnen kunnen delen met dienstverleners in de woonketen. Dit heeft geleid tot de volgende onderzoeksvragen voor de proeftuin:

- I. Welke oplossing kan worden ontwikkeld waarbij de burger controle heeft over het ophalen van eigen gegevens uit overheidsbronnen en het delen ervan met dienstverleners binnen de woonketen, om zo het aankoopproces van een woning te vereenvoudigen en veiliger te maken voor de burger?
- II. Welke juridische en organisatorische kaders moeten worden (door)ontwikkeld en geïmplementeerd om een dergelijke oplossing mogelijk te maken?

Experimenten

Op basis van eerder onderzoek naar het delen van gegevens en het afsprakenstelsel van Stichting Zorgeloos Vastgoed is in de proeftuin voor de experimenten een oplossingsrichting gekozen die een test-woon app combineert met een test-overheidsportaal. De test-woon app begeleidt de burger door het aankoopproces van de woning en faciliteert het delen van persoonsgegevens met de dienstverleners in de woonketen. Het test-overheidsportaal fungeert als sluis voor het ophalen van deze persoonsgegevens uit test-overheidsbronnen.

De experimenten zijn opgezet met een fictieve burger, Billy Lee, die een woning koopt. Billy heeft hiervoor de test-woon app en het test-overheidsportaal gebruikt om zijn algemene persoonsgegevens, inkomen, vermogen en studieschuld vanuit test-overheidsbronnen te delen met de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker voor respectievelijk de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking.

Conclusie

De experimenten zijn succesvol verlopen en geslaagd. Billy kon met de test-woon app het aankoopproces van zijn woning overzien en had volledige controle over het delen van zijn persoonsgegevens met de makelaar, de financieel adviseur en de hypotheekverstrekker. Via

het test-overheidsportaal gaf hij eenvoudig toestemming aan de test-woon app om zijn persoonsgegevens namens hem op te halen bij de test-overheidsbronnen. Bovendien kon hij zijn toestemmingen altijd direct in het test-overheidsportaal beheren. Met deze oplossing had Billy volledige regie op zijn gegevens tijdens het aankoopproces van zijn woning.

Functionele en technische haalbaarheid

De experimenten hebben aangetoond dat de oplossing functioneel en technisch haalbaar is. Het gebruikte nID-raamwerk, een open raamwerk voor gegevensuitwisseling, biedt een goede technische basis, met name dankzij de toestemmingenbeheerdienst, waarmee Billy's toestemmingen werden geregistreerd, en de wereldstekker, waarmee gegevensverzoeken naar verschillende typen API's van de test-overheidsbronnen werden omgezet. De potentie is veelbelovend en breder toepasbaar, maar vereist wel verdere analyse.

Juridische en organisatorische haalbaarheid

De juridische en organisatorische haalbaarheid vereist aandacht. De Wet digitale overheid (Wdo) voorziet niet in het gebruik van het test-overheidsportaal, in de proeftuin beschouwd als generieke digitale infrastructuur, als sluis voor het ophalen van persoonsgegevens uit de overheidsbronnen. Bovendien biedt de wet- en regelgeving van de overheidsbronnen geen taak of mogelijkheid voor de Minister van BZK om persoonsgegevens digitaal beschikbaar te stellen aan private dienstverleners via het test-overheidsportaal. Daarnaast moet worden afgewogen met welk doel de persoonsgegevens mogen worden opgehaald, uitsluitend voor de specifieke diensten (beproefd in deze proeftuin) of voor bredere beschikbaarstelling.

Als overgegaan wordt tot implementatie, moet een bredere analyse volgen naar welke wensen al binnen de huidige kaders passen en voor welke de Wdo en de wet- en regelgeving van de overheidsbronnen daadwerkelijk aangepast moeten worden.

Aanbeveling

Op basis van de conclusie, wordt aanbevolen geen nieuwe experimenten uit te voeren:

- Stichting Zorgeloos Vastgoed wordt aanbevolen de test-woon app verder uit te werken binnen haar afsprakenstelsel voor de volledige klantreis van de aankoop van een woning, inclusief alle bijbehorende gegevensbehoeften.
- Het ministerie van BZK, beleidsdossier Regie op Gegevens (RoG), wordt aanbevolen het test-overheidsportaal, in samenwerking met het programma Europese Digitale Identiteit (EDI) en het project Federatief Datastelsel (FDS), te valideren binnen een integraal kader voor het delen van gegevens.
- Op basis van de validatie en het integrale kader wordt aanbevolen de vereisten voor het test-overheidsportaal als sluis op te nemen in de voorbereiding van de tweede tranche van de Wdo, in samenhang met wijzigingen in de wet- en regelgeving van de overheidsbronnen. Daarnaast wordt aanbevolen opdrachten te formuleren voor de ontwikkeling van de benodigde technische voorzieningen en het aangaan van samenwerkingsverbanden met de bronhouders.

De volledige conclusie en aanbeveling zijn te lezen in [hoofdstuk 7](#) van dit rapport.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	2
1. Inleiding	5
2. Aankoop van een woning	6
2.1. De huidige praktijk	6
2.2. Probleemstelling	7
2.3. Onderzoeksvragen	7
3. Delen van gegevens	8
3.1. Actoren en interactiepatronen	8
3.2. Burgerperspectief op interactiepatronen	8
3.3. Invulling van de interactiepatronen	9
3.4. Delen van gegevens binnen de woonketen	10
3.5. Oplossingsrichting voor de proeftuin	10
4. Experimenteren met een test-woon app en test-overheidsportaal	11
4.1. Fictieve burger	11
4.2. Test-woon app	11
4.3. Test-overheidsportaal	11
4.4. Test-overheidsbronnen	11
4.5. Klantreis	12
4.6. Veiligheid en vertrouwen	12
5. Vertrouwensraamwerk experimenteeromgeving	13
5.1. Recht op privacy	13
5.2. Privacyrechten in de experimenten	14
5.3. Wet digitale overheid	16
5.4. Wet- en regelgeving overheidsbronnen	17
5.5. Europese verordening Electronic Identification and Trust Services	17
6. Technische experimenteeromgeving	19
6.1. Technische omschrijving	19
6.2. Technische noemenswaardigheden	23
7. Conclusie en aanbeveling	23
7.1. Aanbevelingen	26
8. Bijlagen	27

1. Inleiding

Op 22 december 2023 is de geactualiseerde Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren naar de Tweede Kamer verstuurd. In 2024 zijn vijf sporen leidend voor de digitale overheid, waaronder het derde spoor: [Iedereen heeft regie op het digitale leven](#).

Onderdeel van dit spoor is regie op gegevens, waarin staat dat burgers en ondernemers de gegevens die de overheid over hen heeft moeten kunnen inzien, ophalen en waar nodig laten corrigeren. En dat ze hun gegevens op een makkelijke manier moeten kunnen delen als ze dat willen. Dat laatste, wat inhoudt dat burgers hun eigen gegevens uit overheidsbronnen digitaal delen met private dienstverleners, wordt kortweg "delen van gegevens" genoemd. Hierbij is het doel geformuleerd om middels proeftuinen aan te tonen dat dit delen van gegevens maatschappelijke meerwaarde biedt.

De Proeftuin Regie op Gegevens met Zorgeloos Vastgoed (hierna de proeftuin) heeft het doel het delen van gegevens langs de weg van experimenten te beproeven ten behoeve van de aankoop van een woning. En met die leerervaringen implementaties voor de vereenvoudiging van het aankoopproces van een woning te bevorderen. En daarbij ook te kijken naar de juridische en organisatorische voorwaarden voor het delen van gegevens.

Conform het plan van aanpak is hiervoor een technische experimenteeromgeving bij [Digilab](#) ontwikkeld met fictieve gegevens en testvoorzieningen. In samenwerking met [Stichting Zorgeloos Vastgoed](#) zijn hiermee drie experimenten uitgevoerd, gebaseerd op een persona en drie use cases gericht op handelingen, geïnitieerd door of vereist vanuit de burger. Via Stichting Zorgeloos Vastgoed hebben voor de woonketen ook de softwareleveranciers Doccle, Linckr, Ockto en Qii deelgenomen aan de experimenten.

Dit document is het eindrapport van de proeftuin. De meerwaarde van de proeftuin ligt in het traject dat een gegeven, onder regie van de burger, doorloopt van overheidsbronnen naar private dienstverlening, inclusief de beschrijving van de juridische en organisatorische voorwaarden. Daarnaast omvat het de ontwikkeling van een technische omgeving als eerste stap naar een referentieontwerp voor een oplossing voor het delen van gegevens.

Leeswijzer

De voorbereiding en de resultaten van de experimenten zijn verwerkt in een samenhangend verhaal gericht op deze meerwaarde. Het begint met de beschrijving van het probleem en het formuleren van onderzoeksvragen ([hoofdstuk 2](#)), gevolgd door het bepalen van een oplossingsrichting op basis van eerder onderzoek ([hoofdstuk 3](#)). Daarna zijn de inhoudelijke en functionele aspecten van de oplossing uitgewerkt ([hoofdstuk 4](#)) met de samenhangende juridische en organisatorische voorwaarden ([hoofdstuk 5](#)).

Met deze uitwerking is de technisch experimenteeromgeving ontwikkeld ([demo-omgeving](#)) en beschreven ([hoofdstuk 6](#)). Op basis van alle verwerkte inzichten zijn conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan voor het vervolg van de proeftuin, waarbij rekening is gehouden met de veronderstellingen die bij dit onderzoek zijn gemaakt ([hoofdstuk 7](#)).

2. Aankoop van een woning

Bij de aankoop van een woning heeft de consument (hierna burger) te maken met verschillende dienstverleners en procedures. Van makelaars tot notarissen, van financiering tot overdracht, elke stap in de klantreis vereist het delen van persoonlijke gegevens. In deze tijd van digitalisering is er een groeiende behoefte aan meer overzicht, veiligheid en gemak bij het delen van deze gegevens.

Drie fundamentele stappen die bijzonder spannend zijn voor de burger, zijn het sluiten van de koopovereenkomst, het ontvangen van financieel advies en het verkrijgen van de hypotheek. Deze momenten markeren belangrijke beslissingen en kunnen een grote impact hebben op het leven van de burger. Het sluiten van de koopovereenkomst betekent het officieel maken van de keuze voor een woning, terwijl het financieel advies en de hypotheek de financiële toekomst van de burger bepalen. Veelgevraagde gegevens hierbij zijn onder andere (algemene) persoonsgegevens, (huidige) inkomen, vermogen en studieschuld.

2.1. De huidige praktijk

Momenteel deelt de burger deze gegevens met de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker op papier, via gescande documenten, gedownload PDF-bestanden of soortgelijke methoden. Bij een grote groep hypotheekverstrekkers en/of tussenpersonen kunnen ook zogenoemde data-intermediairs/datadelers worden ingezet, die de benodigde gegevens digitaal uitlezen uit XML/PDF-bestanden van de overheid en/of gebruikmaken van scraping uit persoonlijke omgevingen van de burger binnen overheidswebsites. Dat laatste, scraping, wordt echter als [onwenselijk beschouwd](#).

Algemene persoonsgegevens

De algemene persoonsgegevens, zoals naam en geboorteplaats, worden door de burger zelf verstrekt of overgenomen van een scan van een wettelijk identiteitsdocument. Het is belangrijk op te merken dat bij de uiteindelijke passering van de hypotheek en woning de notaris in het kader van zijn onderzoeksplicht alles controleert.

Inkomen

Het inkomen wordt door de burger verstrekt via een loonstrook, werkgeversverklaring en/of het verzekeringsbericht van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Dit laatste document bevat informatie over het arbeidsverleden en het loon van de burger. Het UWV biedt de burger de mogelijkheid dit document als PDF-bestand te downloaden, wat vervolgens kan worden gedeeld met de financieel adviseur en hypotheekverstrekker. Het PDF-bestand is voorzien van een digitale handtekening van het UWV, die de authenticiteit en betrouwbaarheid garandeert.

Voor de burger die ondernemer is, geldt een andere procedure. Een ondernemer verstrekt doorgaans het inkomen via belastingaangiften en jaarrekeningen. Ondernemers worden in de proeftuin echter buiten beschouwing gelaten.

Vermogen

Het vermogen wordt door de burger verstrekt via de belastingaangiften van de laatste drie jaar. Deze documenten bevatten gedetailleerde informatie over het vermogen van de burger in een specifiek belastingjaar. De Belastingdienst biedt de burger de mogelijkheid deze documenten als PDF-bestand te downloaden, dat vervolgens kan worden gedeeld

met de financieel adviseur en hypotheekverstrekker. De PDF-bestanden zijn niet digitaal ondertekend door de Belastingdienst.

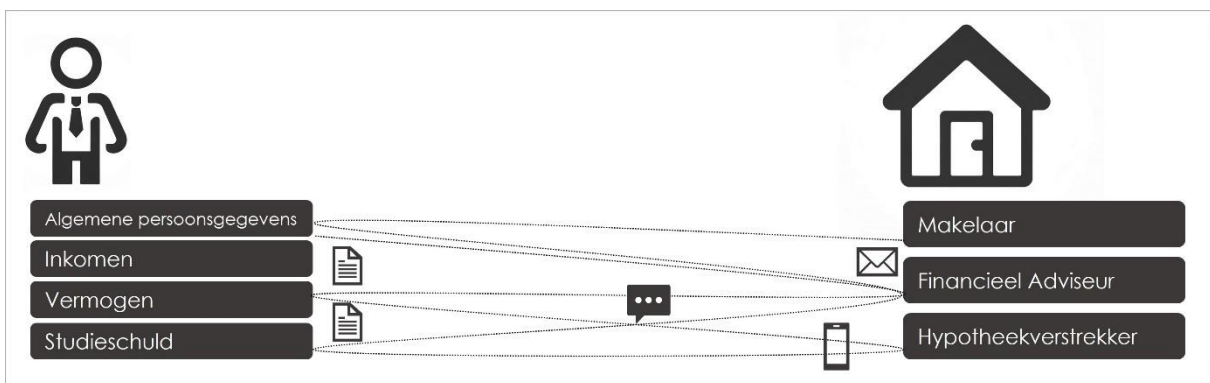
Studieschuld

De studieschuld wordt door de burger verstrekt via een bericht van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Dit document bevat informatie over de actuele studieschuld, het verplichte maandbedrag, de resterende looptijd en het rentepercentage. DUO biedt de burger de mogelijkheid dit document als PDF-bestand te downloaden, dat vervolgens kan worden gedeeld met de financieel adviseur en hypotheekverstrekker. Het PDF-bestand is niet digitaal ondertekend door DUO.

2.2. Probleemstelling

Marktonderzoek van Stichting Zorgeloos Vastgoed toont aan dat de huidige praktijk van het delen van gegevens omslachtig en tijdrovend is voor zowel de burger als de dienstverleners in de woonketen. Daarnaast roept het zorgen op over de betrouwbaarheid van de gegevens bij de dienstverleners en het gevoel van overzicht en privacy bij de burger.

Afbeelding 1: De huidige praktijk van het delen van gegevens is omslachtig en tijdrovend

Deze bevindingen hebben geleid tot een toenemende vraag naar een meer gestroomlijnde aanpak, waarbij de burger de regie heeft en actuele, gevalideerde gegevenssets rechtstreeks vanuit overheidsbronnen deelt met de dienstverleners in de woonketen. Op basis hiervan zijn voor de proeftuin de volgende onderzoeksvragen geformuleerd.

2.3. Onderzoeksvragen

- I. Welke oplossing kan worden ontwikkeld waarbij de burger controle heeft over het ophalen van eigen gegevens uit overheidsbronnen en het delen ervan met dienstverleners binnen de woonketen, om zo het aankoopproces van een woning te vereenvoudigen en veiliger te maken voor de burger?
- II. Welke juridische en organisatorische kaders moeten worden (door)ontwikkeld en geïmplementeerd om een dergelijke oplossing mogelijk te maken?

In het volgende hoofdstuk is een specifieke oplossingsrichting onderzocht op basis van de definitie van het delen van gegevens vanuit het beleidsdossier Regie op Gegevens, eerder onderzoek naar het delen van gegevens en het afsprakenstelsel Zorgeloos Vastgoed.

3. Delen van gegevens

Het delen van gegevens is conform de [Tweede Kamerbrief Regie op Gegevens](#) gedefinieerd als: het door de burger digitaal laten delen van eigen gegevens uit overheidsbronnen met private dienstverleners. Met eigen gegevens worden hier persoonsgegevens bedoeld, zoals gedefinieerd in de Algemene verordening gegevensbescherming ([AVG](#)). Oftewel: alle gegevens over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Bovendien kan dit, indien van toepassing, worden uitgebreid met geattesteerde beweringen, die strikt genomen niet onder het begrip persoonsgegevens vallen.

Tegelijkertijd wordt met eigen gegevens niet bedoeld dat de burger de juridische eigenaar is van zijn of haar persoonsgegevens in overheidsbronnen. Zoals toegelicht in de [Tweede Kamerbrief over eigenaarschap van persoonsgegevens](#), is er momenteel geen sprake van eigendom van persoonsgegevens, omdat dit niet past binnen de kaders van het Nederlandse eigendomsrecht. De burger wordt beschouwd als rechthebbende, waarbij het doel is de burger meer regie te geven over eigen persoonsgegevens in overheidsbronnen, waaronder het mogelijk maken van het delen van deze gegevens.

3.1. Actoren en interactiepatronen

Bij het delen van gegevens zijn in de basis drie actoren betrokken: de betrokkene (burger), de aanbieder (overheid als bronhouder) en de afnemer (private dienstverlener). In de [referentiearchitectuur Regie op Gegevens](#) zijn hierbij regietoepassingen, regiehandelingen en interactiepatronen geïdentificeerd.

Een regietoepassing is een digitale omgeving waar de burger regie heeft over de eigen gegevens. Een regiehandeling is een handeling die de burger kan uitvoeren ten behoeve van het delen van de gegevens, bijvoorbeeld het ophalen of het geven van toestemming voor het ophalen van gegevens.

Een interactiepatroon beschrijft hoe de gegevens onder regie van de burger worden gedeeld met een dienstverlener. Het vormt het meest fundamentele en onderscheidende aspect van de gegevensdeling. De referentiearchitectuur beschrijft twee interactiepatronen voor het delen van gegevens:

1. De burger wint het gegeven zelf in bij de overheidsbron en levert deze aan de dienstverlener.
2. De dienstverlener haalt, met toestemming van de burger, het gegeven op bij de overheidsbron.

NB: In deze proeftuin gaat het alleen over private dienstverleners.

3.2. Burgerperspectief op interactiepatronen

Buiten de referentiearchitectuur Regie op Gegevens worden de interactiepatronen ook wel routes of varianten voor het delen van gegevens genoemd. In opdracht van het toenmalige programma Regie op Gegevens (sinds 1 januari 2024 het beleidsdossier Regie op Gegevens) heeft Marketresponse in 2021 [onderzoek](#) gedaan naar het burgerperspectief op het delen van gegevens. In dit onderzoek zijn drie varianten voor het delen van gegevens beschreven:

1. "Kluisvariant: in deze variant haalt de burger de benodigde persoonsgegevens op bij de overheid en plaatst ze in een digitale persoonlijke omgeving die hij zelf beheert (bijv. een app). Hij kan daar ook gegevens van derden plaatsen (al dan niet gewaarmerkt), maar hij

kan ook eigen beweringen toevoegen. Iedere keer wanneer hij van een dienst van een dienstverlener gebruik wil maken, kan hij de benodigde gegevens vanuit zijn digitale persoonlijke omgeving aan de dienstverlener leveren of (indien de omgeving hierin voorziet) een dienstverlener toegang geven tot (een deel van) zijn gegevens.”

2. “Sluisvariant: in deze variant stelt de dienstverlener een digitale persoonlijke omgeving beschikbaar waarmee de dienstverlener (na toestemming van de burger) rechtstreeks persoonsgegevens uit een registratie van de overheid kan halen en in die persoonlijke omgeving kan plaatsen.”
3. “Bronvariant: in deze variant realiseert de overheid een digitale persoonlijke omgeving voor de burger. De burger geeft de overheid toestemming om, indien een dienstverlener hierom vraagt, de betreffende persoonsgegevens aan de dienstverlener beschikbaar te stellen. Deze toestemming vindt dus plaats (en wordt geregistreerd) bij de bron, i.c.m. de overheid.”

Het onderzoek van Marketresponse concludeert dat burgers het delen van gegevens relevant vinden en positief zijn over de drie varianten, waarbij de bronvariant het beste voldoet aan hun behoeften. De bronvariant is de meest aantrekkelijke manier voor het delen van gegevens, heeft de hoogste gebruiksintentie en onderscheidt zich vooral in de mate waarin het vertrouwen wekt. Burgers hebben meer vertrouwen in een regietoepassing van de overheid. (NB: In 2022 heeft Marketresponse in een [vervolgonderzoek](#) een analyse gemaakt van doelgroepen die minder snel geneigd zijn tot het delen van gegevens.)

3.3. Invulling van de interactiepatronen

Hoewel het onderzoek van Marketresponse de drie varianten voor het delen van gegevens uiteindelijk ook interactiepatronen noemt, zijn deze meer invullingen van de twee interactiepatronen zoals gedefinieerd in de referentiearchitectuur Regie op Gegevens.

Interactiepatroon 1: de Kluisvariant

De kluisvariant is een invulling van interactiepatroon 1. Het programma Europese Digitale Identiteit (EDI) werkt hiervoor aan een regietoepassing van de overheid in de vorm van een kluis, de Nederlandse EDI-wallet. De burger kan zich met de EDI-wallet digitaal identificeren, persoonlijke gegevens delen en digitaal ondertekenen bij publieke en private dienstverleners in Nederland en in andere Europese lidstaten.

Interactiepatroon 2: de Sluis- en bronvariant

De sluis- en bronvariant zijn invullingen van interactiepatroon 2. Marketresponse maakt onderscheid tussen de sluis- en bronvariant op basis van welke actor de regietoepassing (in hun onderzoek aangeduid als digitale persoonlijke omgeving) aanbiedt en waar de toestemmingen van de burger voor het ophalen van gegevens uit overheidsbronnen worden geregistreerd. Bij de sluisvariant biedt de private dienstverlener de regietoepassing aan en registreert de toestemmingen. Bij de bronvariant doet de overheid dit.

Bij interactiepatroon 2 wordt echter altijd een vertrouwensrelatie opgezet tussen de burger, de aanbieder (overheid als bronhouder) en de afnemer (private dienstverlener), waarbinnen de toestemmingen van de burger worden gedistribueerd. Waar deze toestemmingen worden geregistreerd en welke actor een regietoepassing aanbiedt, is niet het wezenlijke verschil tussen de sluis- en bronvariant. Het verschil tussen de sluis- en bronvariant ligt in de manier waarop en waar de gegevens worden verwerkt en gedeeld.

Bij de sluisvariant wordt de regietoepassing zowel gebruikt voor het registreren van de toestemmingen als voor het fungeren als tussenstation, sluis, voor de gegevensuitwisseling. De gegevens worden bijvoorbeeld eerst bewerkt of gefilterd in de sluis voordat ze worden doorgestuurd naar de private dienstverlener. Bij de bronvariant blijven de gegevens bij de bron en worden ze direct vanuit de bron gedeeld met de private dienstverlener, zonder tussenliggende sluis. De regietoepassing wordt dan alleen gebruikt voor het registreren van de toestemmingen.

Aangezien de kluisvariant al wordt uitgewerkt in het programma EDI, kan in de proeftuin de sluis- of bronvariant gebruikt worden voor het delen van gegevens vanuit de overheidsbronnen.

3.4. Delen van gegevens binnen de woonketen

Het delen van gegevens binnen de woonketen is conform [de visie en het afsprakenstelsel](#) van Stichting Zorgeloos Vastgoed gedefinieerd als: het door de burger digitaal delen van persoonsgegevens met dienstverleners in de woonketen via één regietoepassing. Deze regietoepassing wordt beschouwd als een applicatie waarin de burger alle diensten van de dienstverleners in de woonketen kan afnemen, in samenhang met de woonreis (de klantreis van de aankoop van de woning). Bovendien hebben zowel de burger als de dienstverleners in de woonketen, met deze applicatie een overzicht van het gehele proces bij de aankoop van de woning, van het delen van gegevens tot aan de feitelijke oplevering van de woning.

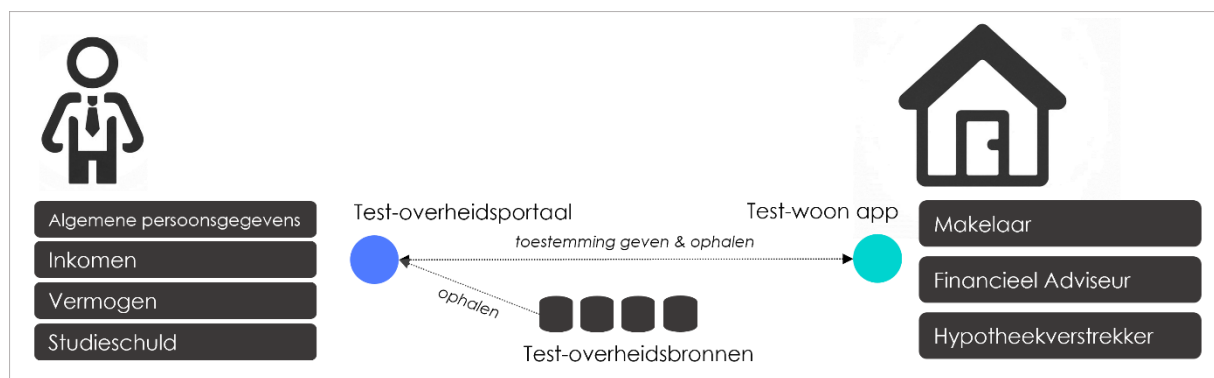
Andere vormen van gegevensuitwisseling binnen de woonketen, zoals die van de notaris in het kader zijn onderzoeksplicht, vallen buiten de handelingen via de regietoepassing. Deze vormen van gegevensuitwisseling zijn in de proeftuin buiten beschouwing gelaten.

3.5. Oplossingsrichting voor de proeftuin

Met het bovenstaande in gedachten is als oplossingsrichting voor de proeftuin gekozen voor de combinatie van een regietoepassing van de woonketen, een test-woon app gericht op de woonreis, en een regietoepassing van de overheid, een door de burger vertrouwd test-overheidsportaal voor het delen van gegevens uit overheidsbronnen.

Het test-overheidsportaal is hierbij ingezet voor het registreren van de toestemmingen van de burger en als sluis voor het ophalen van de combinaties van specifieke gegevenssets bij de verschillende overheidsbronnen. In het volgende hoofdstuk zijn de onderdelen van deze oplossingsrichting inhoudelijk en functioneel uitgewerkt voor de experimenten in de proeftuin.

Afbeelding 2: De combinatie test-woon app en test-overheidsportaal (sluisvariant)

4. Experimenteren met een test-woon app en test-overheidsportaal

In de proeftuin is geëxperimenteerd met een fictieve burger die een huis koopt en hiervoor gebruik maakt van een test-woon app en test-overheidsportaal. De test-woon app is gericht op de woonreis en het delen van persoonsgegevens met de dienstverleners in de woonketen. Het test-overheidsportaal is gericht op het ophalen van persoonsgegevens uit overheidsbronnen.

4.1. Fictieve burger

De fictieve burger is Billy Lee. Billy is de persona voor de experimenten en koopt een woning in Den Haag. Hij is vrijgezel en zijn baan bij Siemens bevalt zo goed, dat hij het nu aandurft zijn geboorteplaats en huidige woonplaats Utrecht te verlaten. Tijdens zijn studie had hij diverse bijbaantjes, waarmee hij zijn studieschuld laag heeft gehouden en heeft kunnen sparen.

Om de experimenten niet te ingewikkeld te maken, is bewust gekozen voor een eenvoudige persona: een Nederlandse koper die ongehuwd is, in loondienst werkt, vermogen bezit, een studieschuld heeft en een woning in Nederland wil kopen. Zijn fictieve persoonsgegevens bestaan uit zijn algemene persoonsgegevens, huidige inkomen, vermogen en studieschuld.

4.2. Test-woon app

De test-woon app is een applicatie gericht op het leveren van de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking door respectievelijk de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker (de test-dienstverleners). Voor deze dienstverlening worden met toestemming van Billy zijn persoonsgegevens via het test-overheidsportaal opgehaald bij de test-overheidsbronnen. Er is geëxperimenteerd met een eigen ontwikkelde test-woon app en met test-woon apps van de softwareleveranciers Doccle, Linckr en Ockto.

De feitelijke levering van de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheek maken geen onderdeel uit van de experimenten en worden verondersteld. Dat geldt ook voor de eerste ingebruikname van de test-woon app, de zogenaamde onboarding, en de identificatie en authenticatie van Billy in de test-woon app.

4.3. Test-overheidsportaal

Het test-overheidsportaal is een webpagina waar Billy zijn toestemmingen geeft en beheert voor het ophalen van zijn persoonsgegevens bij de test-overheidsbronnen. Met behulp van de achtergrondfunctionaliteit worden tokens uitgegeven aan de test-woon app en worden de opgehaalde persoonsgegevens verwerkt en ondertekend wanneer de test-woon app deze ophaalt.

De eerste ingebruikname van het test-overheidsportaal, de zogenaamde onboarding, en de identificatie en authenticatie van Billy maken geen deel uit van de experimenten. Het test-overheidsportaal wordt in de experimenten beschouwd als publieke dienstverlening binnen de [generieke digitale infrastructuur](#). Waarbij de identificatie en authenticatie van Billy via een door de overheid erkend authenticatiemiddel wordt verondersteld of visueel gesimuleerd.

4.4. Test-overheidsbronnen

De test-overheidsbronnen zijn gesimuleerde gegevensbronnen die de persoonsgegevens van Billy bevatten. Het zijn simulaties van de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP), de

registratie van het sociale verzekeringsloon bij het UWV, de registratie van het vermogen bij de Belastingdienst en de registratie van de studieschuld bij DUO. Het volledige overzicht van de gesimuleerde gegevensbronnen en de persoonsgegevens is opgenomen in bijlage 1A.

De gesimuleerde gegevensbronnen zijn zoveel mogelijk afgestemd op de specificaties van de echte overheidsbronnen en de ontwikkeling van het Federatief Datastelsel. Via API's stellen de test-overheidsbronnen de persoonsgegevens van Billy beschikbaar. Nadat Billy toestemming heeft gegeven in het test-overheidsportaal, worden de gegevens door de test-woon app via het test-overheidsportaal opgehaald bij de test-overheidsbronnen.

4.5. Klantreis

Op basis van het bovenstaande ziet de klantreis van de experimenten er als volgt uit:

Stap 1	Billy begint zijn klantreis in de test-woon app. Hier wordt hem door de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker op eigen momenten gevraagd zijn persoonsgegevens te verstrekken voor respectievelijk het opstellen van de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking.
Stap 2	Om zijn persoonsgegevens op te halen bij de overheid, wordt Billy vanuit de test-woon app doorgestuurd naar het test-overheidsportaal. In het test-overheidsportaal geeft Billy toestemming aan de test-woon app om zijn persoonsgegevens op te halen via het test-overheidsportaal.
Stap 3	Na het geven van toestemming keert Billy automatisch terug naar de test-woon app. De test-woon app haalt vervolgens Billy's persoonsgegevens via het test-overheidsportaal op bij de test-overheidsbronnen.
Stap 4	Billy ziet in de test-woon app welke persoonsgegevens zijn opgehaald en deelt deze met de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker. Hiermee zijn de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking afgerond.

4.6. Veiligheid en vertrouwen

Bij het delen van persoonsgegevens is het creëren van een veilige vertrouwensrelatie tussen de betrokkenen essentieel. De combinatie test-woon app met test-overheidsportaal leidt tot twee vertrouwensrelaties. Enerzijds wanneer Billy zijn persoonsgegevens deelt via het test-overheidsportaal en de test-overheidsbronnen met de test-woon app, de vertrouwensrelatie Billy, test-overheidsbron (aanbieder) en test-woon app (afnemer). En anderzijds wanneer Billy zijn persoonsgegevens in de test-woon app deelt met de test-dienstverleners: de vertrouwensrelatie Billy, test-woon app (aanbieder) en test-dienstverlener (afnemer).

De twee vertrouwensrelaties vereisen elk een eigen vertrouwensraamwerk, dat de juridische (wet- en regelgeving) en organisatorische aspecten (aanvullende afspraken) van die relaties in samenhang beschrijft. Het [Vertrouwensraamwerk Regie op Gegevens](#) is een goed naslagwerk hiervoor en onderscheidt generieke en context specifieke vertrouwensraamwerken.

Het context specifieke vertrouwensraamwerk is het afsprakenstelsel van Zorgeloos Vastgoed, gericht op de test-woon app. Het generieke vertrouwensraamwerk is in het volgende hoofdstuk beschreven als het vertrouwensraamwerk voor de experimenteertomgeving. Het is gericht op wanneer Billy zijn persoonsgegevens deelt via het test-overheidsportaal en de test-overheidsbronnen met de test-woon app. De beveiliging van de test-voorzieningen wordt in zijn geheel verondersteld of volgens standardeisen gesimuleerd.

5. Vertrouwensraamwerk experimenteeromgeving

Het doel van het vertrouwensraamwerk is het creëren van vertrouwen tussen de betrokkenen, elkaars intenties, de uitgewisselde persoonsgegevens en het proces zelf. Het betreft vertrouwen vanuit de behoefte van de burger aan rechtsbescherming, rechtmatig gebruik en rechtszekerheid.

Het vertrouwensraamwerk is gericht op het experimenteren met de combinatie test-woon app en test-overheidsportaal zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk. Dus exclusief identificatie en authenticatie, onboarding, beveiliging en de levering van test-diensten. Het wordt beschreven aan de hand van relevante wet- en regelgeving binnen die reikwijdte. De uitgangspunten zijn Billy's recht op privacy, de juridische mogelijkheden om zijn persoonsgegevens via toestemmingen bij overheidsbronnen op te halen en de integriteit (consistentie, nauwkeurigheid en betrouwbaarheid) van zijn gedeelde persoonsgegevens

5.1. Recht op privacy

Privacy is een grondrecht, opgenomen in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en in de Grondwet. Met de AVG en bijhorende Uitvoeringswet algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) is binnen de Europese Unie een kader gesteld voor de bescherming van persoonsgegevens en is het recht op privacy versterkt door de expliciete opname van bepaalde AVG-rechten.

Rollen

De AVG onderscheidt verschillende rollen bij het verwerken van persoonsgegevens, met als belangrijkste rollen de betrokkene, verwerkingsverantwoordelijke en verwerker. De betrokkene is degene over wie de persoonsgegevens gaan die worden verwerkt.

De verwerkingsverantwoordelijke stelt het doel en de middelen van de verwerking van de persoonsgegevens vast. Het doel omschrijft waarom en waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt en de middelen hoe de persoonsgegevens worden verwerkt voor dat doel. Ook kunnen er meerdere partijen gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijk zijn voor dezelfde gegevensverwerking, als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. Zij zijn dan verplicht de gedeelde verantwoordelijkheden in een onderlinge regeling vast te stellen.

De verwerker verwerkt op aanwijzing of in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens. De verwerker verwerkt de persoonsgegevens niet voor eigen doeleinden. De verwerker ontleent deze bevoegdheid aan de bevoegdheid van de werkingsverantwoordelijke. De verwerkingsverantwoordelijke moet met de verwerker een zogenaamde verwerkersovereenkomst sluiten: daarin maken zij afspraken over de precieze opdracht van de verwerking en wat de verwerker wel of niet met de persoonsgegevens mag doen.

Grondslagen

De AVG vereist dat persoonsgegevens alleen worden verwerkt als er een grondslag voor is. De AVG omschrijft zes grondslagen voor de verwerking van persoonsgegevens, in het kort:

- a) *Ondubbelzinnige toestemming;*
- b) *Uitvoering/totstandkoming overeenkomst;*
- c) *Wettelijke verplichting;*

- d) *Vitaal belang betrokkene of een andere natuurlijke persoon;*
- e) *Vervulling taak van algemeen belang/uitoefening openbaar gezag;*
- f) *Gerechvaardigd belang verwerkingsverantwoordelijke of een derde.*

De AVG maakt onderscheid tussen gewone persoonsgegevens en bijzondere persoonsgegevens, zoals iemands etniciteit, religie of politieke opvattingen. Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is verboden, tenzij een specifieke uitzondering van toepassing is.

Waarborgen

De grondslagen uit de AVG zijn verbonden met waarborgen voor de betrokkene, waarvoor de verwerkingsverantwoordelijke verantwoordelijk is. De AVG bevat zes basisprincipes:

- a) *rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie*
- b) *doelbinding*
- c) *dataminimalisatie*
- d) *juistheid*
- e) *opslagbeperking*
- f) *vertrouwelijkheid en integriteit*

De verwerkingsverantwoordelijke moet kunnen aantonen dat aan deze principes wordt voldaan. Dat is het zevende, overkoepelende beginsel van de AVG: de verantwoordingsplicht. De AVG biedt verschillende manieren om hieraan te voldoen, zoals het toepassen van privacy by design en privacy by default.

De persoonsgegevens mogen alleen worden verzameld voor specifieke, gerechtvaardigde doeleinden en mogen niet zomaar zonder toestemming verder worden verwerkt op een manier die niet verenigbaar is met die doeleinden [a][b]. Bovendien moeten de persoonsgegevens ook bruikbaar, relevant en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden [c]. Ze moeten ook juist zijn en indien nodig worden bijgewerkt [d], niet langer worden bewaard dan nodig is [e] en adequaat worden beveiligd [f].

De AVG bevat meer rechten voor de betrokkene en taken en verantwoordelijkheden voor de verwerkersverantwoordelijke en verwerker. Gezien de reikwijdte van dit vertrouwensraamwerk zijn daarvan nog relevant om te noemen: het bijhouden van een verwerkingsregister en het aantonen van daadwerkelijke toestemmingen bij de grondslag toestemming. De rest, zoals een datalekregister of functionaris gegevensbescherming, is buiten beschouwing gelaten.

5.2. Privacyrechten in de experimenten

In de experimenten is Billy altijd de betrokkene. Voor de aankoop van zijn woning neemt hij bij de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker diensten af, respectievelijk het opstellen van de koopovereenkomst, financieel advies en de hypotheekverstrekking. Dit doet hij via de test-woon app. De makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker zijn de verwerkingsverantwoordelijke voor de eigen diensten en hebben de test-woon app ingeschakeld als hun verwerker.

In de experimenten hebben de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker voor de verwerking van de persoonsgegevens het doel, de grondslag en de gegevensbehoefte

bepaald. De gegevensbehoefte bevat geen burgerservicenummer (BSN), geen bijzondere persoonsgegevens en is geminimaliseerd zonder gebruik te maken van geattesteerde beweringen. De gegevensbehoefte is opgenomen in bijlage 1B. De rest is samengevat in de onderstaande tabel 1.

Tabel 1: Doelbinding

Test-dienstverlener	Dienst	Doel	Grondslag
Makelaar	Koopovereenkomst	Opstellen koopovereenkomst	Toestemming en/of Overeenkomst
Financieel Adviseur	Financieel advies	Advisering financiële opties	Toestemming en/of Overeenkomst
Hypotheekverstrekker	Hypotheek	Hypotheekverstrekking	Toestemming en/of Overeenkomst

In de test-woon app wordt Billy hierover geïnformeerd en per dienst toestemming gevraagd voor het ophalen en de verwerking van zijn persoonsgegevens, stap 1 en 4 van de klantreis.

Hoewel het **gebruik van de persoonsgegevens voor andere doeleinden geen onderdeel was van de experimenten**, is het belangrijk op te merken dat als de test-woon app de gegevens voor andere doeleinden opslaat of gebruikt, Billy hiervoor toestemming moet geven. De test-woon app wordt dan, net als de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker, ook verwerkingsverantwoordelijke. Elke partij is dan zelf verwerkingsverantwoordelijke voor zijn eigen verwerkingen, die plaatsvinden voor zijn eigen doeleinden. Dit is samengevat in tabel 2.

Tabel 2: AVG-rolverdeling klantreis stap 1 en 4

Klantreis stap 1 en 4		
Betrokkene	Verwerkingsverantwoordelijke	Verwerker
Billy	Test-dienstverleners	Test-woon app
	Als de test-woon app de gegevens opslaat of gebruikt voor andere doeleinden: <i>Let op: dit was geen onderdeel van de experimenten!</i>	
	Test-dienstverleners (eigen doeleinden) Test-woon app (eigen doeleinden)	Mogelijk de test-woon app of cludaanbieder

Het bovenstaande valt onder het afsprakenstelsel van Zorgeloos Vastgoed en sluit aan op hun [toelichting op de AVG](#).

Ophalen persoonsgegevens bij de test-overheidsbronnen

Voor het ophalen van zijn persoonsgegevens bij de test-overheidsbronnen, stap 2 en 3 van de klantreis, wordt Billy vanuit de test-woon app doorgestuurd naar het test-overheidsportaal.

In het test-overheidsportaal wordt Billy opnieuw per dienst geïnformeerd over het doel en de gegevensbehoefte, nu met de daadwerkelijke persoonsgegevens en informatie over de test-overheidsbronnen van waaruit deze worden opgehaald. Als de persoonsgegevens niet correct zijn, wordt Billy doorverwezen naar de desbetreffende test-overheidsbron. Billy wordt vervolgens toestemming gevraagd voor de verwerking van zijn persoonsgegevens met dit doel en of de test-woon app deze gegevens namens hem mag ophalen bij de test-overheidsbronnen.

Billy is hier de betrokkene. De test-overheidsbronnen en het test-overheidsportaal zijn hier de verwerkingsverantwoordelijke voor hun eigen verwerking. Voor de test-overheidsbronnen is dat de registratie van Billy's persoonsgegevens die zij bijhouden en waaruit geput wordt. En voor het test-overheidsportaal is dat het ophalen, converteren en ondertekenen van deze gegevens (de sluis). Dit is samengevat in de onderstaande tabel 3.

Tabel 3: AVG-rolverdeling klantreis stap 2 en 3

Klantreis stap 2 en 3		
Betrokkene	Verwerkingsverantwoordelijke	Verwerker
Billy	<u>Verwerking t.b.v. dienst</u> Test-dienstverleners <u>Verwerking t.b.v. de sluis</u> Test-overheidsportaal <u>Verwerking t.b.v. registratie</u> Test-overheidsbronnen	Test-woon app als verwerker van de test-dienstverleners.

De test-dienstverleners blijven verwerkingsverantwoordelijk voor hun eigen verwerkingen. De test-woon app is de verwerker van de test-dienstverleners als deze de gegevens niet opslaat of gebruikt voor andere doeleinden. Als dat wel het geval zou zijn, zie tabel 2.

5.3. Wet digitale overheid

De Wet digitale overheid (Wdo) is de opvolger van de Wet Generieke Digitale Infrastructuur en treedt sinds 1 juli 2023 gefaseerd in werking. Deze eerste tranche van de wet stelt eisen aan de toegang tot de digitale overheid en regelt ook het toezicht daarop. Daarnaast stelt de wet (open) standaarden verplicht, zo ook voor toegankelijkheid en informatieveiligheid.

De tweede tranche wordt momenteel voorbereid en is gericht op verdere integratie van het burger- en bedrijvendomein bij toegang, het beleggen van de verantwoordelijkheid van het stelsel van basisregistraties en het verantwoord delen van digitale persoonsgegevens met partijen binnen en buiten de overheid, oftewel regie op gegevens.

Zoals beschreven in hoofdstuk 4, wordt het test-overheidsportaal beschouwd als publieke dienstverlening binnen de generieke digitale infrastructuur. Daarmee valt het hypothetisch onder de Wdo. En hoewel de identificatie en authenticatie van Billy worden verondersteld en het BSN niet wordt gedeeld met de test-woon app, wordt het BSN wel gebruikt richting de test-overheidsbronnen. Daarmee valt het hypothetisch ook onder de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer.

De Wdo voorziet momenteel niet in een taak voor de Minister van BZK voor het gebruik van het test-overheidsportaal als regietoepassing voor het delen van gegevens. Het is van belang te realiseren dat als overgegaan wordt tot implementatie, deze mogelijkheid opgenomen moet worden in de tweede tranche van de Wdo. Voorafgaand zal een bredere analyse moeten volgen naar welke wensen al binnen de huidige kaders passen en waarvoor de Wdo daadwerkelijk aangepast moet worden. Het betreft:

- De mogelijkheid voor Billy om het test-overheidsportaal te gebruiken als regietoepassing, in de vorm van een sluis, voor het delen van zijn persoonsgegevens uit de verschillende test-overheidsbronnen.
- De mogelijkheid voor het test-overheidsportaal om Billy's persoonsgegevens te converteren en digitaal te ondertekenen, zowel zelfstandig als in samenwerking met de test-overheidsbronnen.
- De mogelijkheid voor Billy om via het test-overheidsportaal toestemming te geven aan de test-woon app, om zijn persoonsgegevens namens hem op te halen bij de verschillende test-overheidsbronnen via het test-overheidsportaal.

Deze mogelijkheden zijn niet alleen afhankelijk van de Wdo, maar ook van de wet- en regelgeving van de test-overheidsbronnen.

5.4. Wet- en regelgeving overheidsbronnen

Zoals beschreven in hoofdstuk 4, zijn de test-overheidsbronnen zoveel mogelijk afgestemd op de specificaties van de echte overheidsbronnen. Daarmee vallen deze hypothetisch onder hun bijbehorende wet- en regelgeving. Deze zijn samengevat in de onderstaande tabel.

Tabel 4: Specifieke wet- en regelgeving test-overheidsbronnen

Test-overheidsbron	Wet- en regelgeving
BRP (RvIG)	Wet basisregistratie personen (Wet BRP)
Registratie sociale verzekeringsloon (UWV)	Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI)
Registratie van het vermogen (Belastingdienst)	Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) Wet op de inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001)
Registratie van de studieschuld (DUO)	Wet studiefinanciering 2000 (WSF 2000)

De wet- en regelgeving van deze overheidsbronnen voorzien momenteel niet in een expliciete taak voor de Minister van BZK om een voorziening beschikbaar te stellen die het mogelijk maakt dat Billy als rechthebbende zijn persoonsgegevens in de vorm van digitaal ondertekende gegevenssets kan opvragen. Met als doel deze gegevenssets te delen met de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker, voor het opstellen van de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking.

Het is van belang te realiseren dat als overgegaan wordt tot implementatie, ook hier wetswijzigingen noodzakelijk zijn. Het is essentieel hierbij mee te wegen met welk doel de persoonsgegevens mogen worden opgehaald: voor specifieke private diensten, zoals de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking. Of voor bredere beschikbaarstelling in het test-overheidsportaal, zodat Billy regie kan voeren hierover ten behoeve van verschillende private diensten. In het laatste geval is het belangrijk de zorgplicht van de overheid mee te nemen ter voorkoming van misbruik.

Afhankelijk van deze afweging zal de wet- en regelgeving van de overheidsbronnen gewijzigd moeten worden voor dat doel en in samenhang met de Wdo voor wat betreft de inzet van het test-overheidsportaal als regietoepassing in de vorm van een sluis.

5.5. Europese verordening Electronic Identification and Trust Services

De Europese Electronic Identification and Trust Services (eIDAS) verordening stelt regels vast voor elektronische identificatie en vertrouwensdiensten binnen de Europese Unie. Daarnaast

bepaalt hij de wettelijke kaders voor elektronische (digitale) handtekeningen, elektronische zegels, elektronische tijdstempels en andere vertrouwensdiensten. De verordening heeft het doel de grensoverschrijdende interoperabiliteit van deze diensten te bevorderen en het vertrouwen in elektronische transacties binnen de Europese Unie te versterken.

In de experimenten zijn de test-overheidsbronnen de primaire gegevensbronnen en worden Billy's persoonsgegevens door het test-overheidsportaal opgehaald, geconverteerd en ondertekend met een gesimuleerde eIDAS gekwalificeerde elektronische handtekening of zegel. Hiermee is de gegevensintegriteit gewaarborgd en het vertrouwen in de gegevens vergroot. De makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker kunnen de ontvangen gegevens verifiëren en controleren dat het "gegevenspakketje" niet is gewijzigd tijdens de verzending.

Samenvattend

De AVG biedt waarborgen voor Billy's privacy. Van het ophalen bij de test-overheidsbronnen tot aan het gebruik door de test-dienstverleners. En de organisatorische keuzes bepalen de AVG-rolverdeling en de daaruit komende afspraken. Daarnaast biedt een gekwalificeerde elektronische handtekening of zegel (eIDAS) waarborgen voor het kunnen controleren van de authenticiteit en integriteit van de gedeelde persoonsgegevens. Echter:

1. De Wdo voorziet niet in:
 - a) De mogelijkheid voor Billy om het test-overheidsportaal te gebruiken als regietoepassing, in de vorm van een sluis, voor het delen van zijn persoonsgegevens uit de verschillende test-overheidsbronnen.
 - b) De mogelijkheid voor het test-overheidsportaal om Billy's persoonsgegevens te converteren en digitaal te ondertekenen, zowel zelfstandig als in samenwerking met de test-overheidsbronnen.
 - c) De mogelijkheid voor Billy om via het test-overheidsportaal toestemming te geven aan de test-woon app, om zijn persoonsgegevens namens hem op te halen bij de verschillende test-overheidsbronnen via het test-overheidsportaal.
2. De wet- en regelgeving van de overheidsbronnen ([tabel 4 op pagina 16](#)) voorzien niet in een expliciete taak voor de Minister van BZK om een voorziening beschikbaar te stellen die het mogelijk maakt dat Billy als rechthebbende zijn persoonsgegevens in de vorm van digitaal ondertekende gegevenssets kan opvragen. Met als doel deze gegevenssets te delen met de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker, voor het opstellen van de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking.

Daarbij moet worden afgewogen met welk doel de persoonsgegevens mogen worden opgehaald. Alleen voor de specifieke private diensten, zoals de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking. Of voor bredere beschikbaarstelling in het test-overheidsportaal, zodat Billy erover regie kan voeren ten behoeve van verschillende private diensten. In het laatste geval is het belangrijk de zorgplicht van de overheid mee te nemen ter voorkoming van misbruik.

Het is van belang te realiseren dat als overgegaan wordt tot implementatie van de combinatie test-woon app en test-overheidsportaal (sluis) een *bredere analyse* moet volgen naar welke wensen al binnen de huidige kaders passen en voor welke de Wdo en de wet- en regelgeving van de overheidsbronnen daadwerkelijk aangepast moeten worden.

6. Technische experimenteeromgeving

De demo-omgeving van de technische experimenteeromgeving is tot eind 2024 online beschikbaar. De volledige klantreis van Billy kan doorlopen worden met de eigen ontwikkelde test-woon app via [Apple TestFlight](#). Voor het achteraf inzien en beheren van de gegeven toestemmingen is het test-overheidsportaal ook [afzonderlijk te benaderen](#). Voor geïnteresseerden staat ook de [documentatie](#) online over hoe softwareleveranciers met hun eigen test-woon apps konden aansluiten op de technische experimenteeromgeving.

Testen kan met deze accountgegevens:

E-mailadres = billy@regieopgegevens.nl

Wachtwoord = Billy123

De klantreis kan ook doorlopen worden met screenshots van de demo-omgeving in bijlage 2.

Paragraaf 6.1 is de technische omschrijving van de experimenteeromgeving. Voor degenen die minder technisch georiënteerd zijn, is het mogelijk deze paragraaf over te slaan.

6.1. Technische omschrijving

De technische experimenteeromgeving is bij [Digilab](#) ingericht en is iteratief ontwikkeld met behulp van design sessies, de functionele en inhoudelijke uitwerking (hoofdstuk 4) en binnen het vertrouwensraamwerk van de experimenteeromgeving (hoofdstuk 5).

Om niet blanco te beginnen, zijn componenten van het [nID-raamwerk](#), een bestaand raamwerk voor gegevensuitwisseling, hergebruikt en doorontwikkeld. De softwarecode is volledig open source en de gebruikte standaarden zijn eveneens open. Door het gebruik en de doorontwikkeling van deze code draagt de technische experimenteeromgeving bij aan het raamwerk of introduceert het volledig nieuwe componenten. De omschrijving bevat daarom Engelse benamingen en is universeeler geformuleerd gericht op softwareontwikkeling.

Voor de infrastructuur wordt gebruik gemaakt van Kubernetes en voor de services (mesh) wordt gebruik gemaakt van ISTIO. De ontwikkelde componenten zijn in de onderstaande tabel beschreven, inclusief welke programmeertaal, query taal en open standaarden hiervoor zijn gebruikt. Het geheel is vervolgens verwerkt in een architectuurplaat in bijlage 3.

Tabel 5: Componenten van de technische experimenteeromgeving

Component	Omschrijving
1. User <i>Type: Actor</i>	De User is de gebruiker [Billy] van het systeem die zakendoet met de Third Party Service Provider (hierna Third Party SP) en vanuit deze Third Party SP een behoefte heeft om gegevens aan te leveren bij de Third Party SP of haar (sub)verwerkers.
2. Third Party SP <i>Type: Extern</i>	De Third Party SP [Test-woon app] is een externe dienstverlener die namens de User [Billy] gegevens wilt opvragen bij externe gegevensbronnen.
3. Data source <i>Type: Extern</i> <i>Open standaarden:</i> <i>OAS-standaard</i>	De Data source [Test-overheidsbron] is een fictieve gegevensbron gegeneerd op basis van de OpenAPI-Specification (OAS-standaard), indien beschikbaar. Om gegevens binnen een Data source te

	<p>groeperen en alleen toegang te verlenen aan een specifieke set aan gegevens, worden zogenoemde scopes gebruikt.</p>
<p>4. Test Government Portal Type: Applicatie</p> <p>Programmeer- of querytaal: React/Next.js/Tailwind</p> <p>Open standaarden: JWT</p>	<p>De Test Government Portal [Test-overheidsportaal] is een web portaal waarin de User [Billy] zijn persoonsgegevens kan zien en toestemmingen voor het delen van deze persoonsgegeven kan beheren.</p> <p>Het authenticatiemiddel wordt nagebootst via een omleiding naar de Authentication Service. Na verificatie wordt de User [Billy] teruggestuurd naar het Test Government Portal met een JSON Web Token (JWT), deze bevat een versleutelde waarde van het Burgerservicenummer.</p> <p>De JWT wordt opgeslagen in de Local Storage van de browser van de User [Billy].</p>
<p>5. Authentication Service Type: Applicatie</p> <p>Programmeer- of querytaal: Golang</p> <p>Open standaarden: OAuth 2.0 SAML OIDC JWT</p>	<p>De Authentication Service regelt de communicatie met authenticatiemiddelen die compatible zijn met de SAML2.0 standaard.</p> <p>Uit het SAML-token worden 2 attributen gehaald:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ID: Attribuut om dezelfde User [Billy] tussen verschillende inlogsessies te identificeren. - Burgerservicenummer: Het attribuut waarmee de User [Billy] te identificeren is bij het stelsel van bronnen. <p>Het ID-attribuut wordt naar de Consent Service verstuurd om een bestaande User terug te geven of nieuwe User aan te maken.</p> <p>Het Burgerservicenummer wordt direct verstuurd naar de BSN Encrypt Service/BSN Decrypt service, waarin een versleutelde waarde wordt gecreëerd.</p> <p>Tot slot wordt een JWT gegenereerd door middel van een Private Key met hierin het User ID en versleutelde Burgerservicenummer.</p>
<p>6. Consent Service Type: Applicatie</p> <p>Programmeer- of querytaal: Golang, PostgreSQL, GraphQL</p> <p>Open standaarden: OAuth 2.0</p>	<p>De Consent Service registreert en beheert de toestemmingen van de User [Billy]. De User [Billy] dient een geldig JWT te bezitten om deze service te benaderen, die uitgegeven is door de Authentication Service.</p> <p>De Consent Service beheert de toestemmingen die zijn gegeven door Users in een centraal register.</p> <p>De Consent Service biedt de volgende interacties met het register voor de User [Billy]:</p> <p><u>Accepteren toestemmingsverzoek</u> De User [Billy] kan een, door een Third Party SP [Test-woon app] gemaakt toestemmingsverzoek, goedkeuren.</p> <p><u>Overzicht van toestemmingen</u> De User [Billy] kan een overzicht opvragen van de door de User [Billy] gegeven toestemmingen.</p> <p><u>Inzicht in toestemming</u></p>

	<p>De User [Billy] kan binnen een toestemming ophalen welke interacties er hebben plaats gevonden tussen de Third Party SP [Test-woon app] en Data Source [Test-overheidsbron].</p> <p><u>Intrekken van toestemming</u></p> <p>De User [Billy] kan een toestemming intrekken en de toestemming direct laten verlopen, waardoor de Third Party SP [Test-woon app] geen Data Source [Test-overheidsbron] meer kan bevragen.</p>
<p>7. BSN Encrypt Service & BSN Decrypt Service Type: Applicatie</p> <p>Programmeer- of querytaal: Golang</p> <p>Open standaarden: AOEP Encryptie</p>	<p>De BSN Encrypt Service en BSN Decrypt service zijn verantwoordelijk voor het encrypten en decrypten van het Burgerservicenummer.</p> <p>Encryptie vindt plaats door middel van AOEP-encryptie met een willekeurige waarde en de publieke sleutel van een RSA key pair. NB: Dit is nu pseudo-willekeurig en niet geschikt voor een productieomgeving.</p> <p>Decryptie vindt plaats door middel van de private sleutel van het RSA key pair. De decrypt service draait op een losse instantie om de public en private key van elkaar te scheiden.</p>
<p>8. Service Provider (SP) Service Type: Applicatie</p> <p>Programmeer- of querytaal: Golang, PostgreSQL</p> <p>Open standaarden: OAuth2.0 JWT</p>	<p>De SP Service houdt een register van aangesloten Third Party SPs [Test-woon apps] bij. De Third Party SPs [Test-woon apps] die hierin opgenomen en beheerd worden, worden OAuth2 Applications genoemd.</p> <p>Elke Third Party SP [Test-woon app] heeft een eigen OAuth2 Application waarin de volgende gegevens gedefinieerd staan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naam - Logo - Maximale scopes - Terugverwijs URL <p>Na het aanmaken van de OAuth2 Application wordt er een Client ID / Secret pair gegenereerd. Hiermee kan de Third Party SP [Test-woon app] zich verder in het proces identificeren.</p> <p>Met de Client ID kan de Third Party SP [Test-woon app] toestemmingsverzoek-en genereren die naar de User [Billy] worden verstuurd. Hiervoor zijn de volgende parameters relevant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Client ID (van Third Party SP [Test-woon app]) - Verloopdatum - Scopes - Redirect URL (moet overeen komen met ingestelde waarde) <p>Hiermee start een OAuth2.0 proces als Grant Type Authorization Code. Na afronding van dit proces heeft de Third Party SP [Test-woon app] een Consent Token (JWT) waarmee Data Sources [Test-overheidsbronnen] bevroegd kunnen worden via de Data Source Proxy.</p>
<p>9. Data Source Proxy Type: Applicatie</p>	<p>De Data Source Proxy is een service tussen Third Party SPs [Test-woon apps] en één Data Source [Test-overheidsbron]. Een Third Party SP [Test-woon app] moet een geldig Consent Token hebben voor deze service.</p>

<p>Programmeer- of querytaal: Golang, GraphQL</p> <p>Open standaarden: Istio Open Policy Agent Open Telemetry (Mogelijk ook FSC)</p>	<p>De service bestaat uit meerdere componenten om een verzoek van een Third Party SP [Test-woon app] te aanvaarden, vast te leggen en te autoriseren.</p> <p>De in- en uitvoer van een gegevensverzoek is altijd gebaseerd op GraphQL, ongeacht welke taal en standaard gebruikt worden voor de achterliggende Data Source [Test-overheidsbron]. Hiervoor is een schema beschikbaar waarmee de Third Party SP [Test-woon app] kan raadplegen welke datavelden opgevraagd kunnen binnen de gevraagde scopes.</p>
<p>-- 9.1 Istio Envoy Proxy</p>	<p>De Istio Envoy Proxy is onderdeel van de Data Source Proxy. Een verzoek van Third Party SP [Test-woon app] bereikt als eerste de Envoy Proxy. Deze valideert de standaard kenmerken van het JWT (doormiddel van een Istio Authentication Policy) op geldigheid.</p> <p>Daarna wordt het verzoek doorgezet naar de Log service, die gekoppeld aan het consent een nieuwe regel aanmaakt onder het in het Consent Token behorende Consent ID.</p>
<p>-- 9.2 Open Policy Agent</p>	<p>De Open Policy Agent (OPA) is onderdeel van de Data Source Proxy. Vanuit de Envoy Proxy wordt het verzoek van een Third Party SP [Test-woon app] doorgezet naar OPA. Deze haalt het schema op van de GraphQL Proxy van de Data Source [Test-overheidsbron] voor het vaststellen van welke gegevensvelden verbonden zijn aan welke scopes.</p> <p>OPA koppelt vervolgens de scopes uit het Consent Token aan de gevraagde gegevensvelden uit het verzoek. Alleen als alle velden voorzien zijn van de juiste scopes in het Consent Token wordt het verzoek toegestaan, waarna deze door de Istio Envoy Proxy wordt doorgezet naar de GraphQL Proxy. Indien er voor één of meer velden een scope ontbreekt, wijst OPA het verzoek af en ontvangt de Third Party SP [Test-woon app] een foutmelding.</p>
<p>-- 9.3 GraphQL Proxy</p>	<p>De GraphQL Proxy is onderdeel van de Data Source Proxy. De GraphQL Proxy vertaalt de API van de Data Source [Test-overheidsbron] en de GraphQL verzoeken van de Third Party SP [Test-woon app]. Daarna vindt de authenticatie plaats tussen de GraphQL Proxy en de Data Source [Test-overheidsbron] en wordt het verzoek uitgevoerd en digitaal ondertekend.</p> <p>Het GraphQL verzoek van de Third Party SP [Test-woon app] wordt vertaald naar de API van de Data Source [Test-overheidsbron]. Alleen de gevraagde gegevensvelden uit het verzoek worden opgevraagd en weer terugvertaald naar GraphQL.</p> <p>Hierbij wordt ook de BSN Encrypt Service & BSN Decrypt Service aangeroept voor het, zodat het verzoek aan de Data Source [Test-overheidsbron] op basis van het Burgerservicenummer is in plaats van het versleutelde Burgerservicenummer.</p>

6.2. Technische noemenswaardigheden

Het nID-raamwerk heeft bewezen een goede basis te zijn voor de technische omgeving. Met name de componenten Consent Service en Data Source Proxy zijn van bijzonder belang gebleken.

1. De Consent Service, de toestemmingenbeheerdienst, beheert de toestemmingen die Billy in het test-overheidsportaal aan de test-woon app heeft gegeven in een register. Dit register is voor de experimenten centraal ingericht.
2. De Data Source Proxy kan gemakshalve gezien worden als een soort wereldstekker, die het gegevensverzoek van de test-woon app omzet naar de verschillende typen API's van de test-overheidsbronnen. De wereldstekker vertaalt de opgevraagde gegevens ook weer terug naar de vereisten van het gegevensverzoek en ondertekent deze. Door de wereldstekker voor de experimenten bij het test-overheidsportaal in te richten, is de sluis en het gebruik van test-overheidsbronnen met verschillende type API's mogelijk gemaakt.

Als overgegaan wordt tot implementatie, kunnen beide componenten in potentie centraal, federatief en gedistribueerd ingericht worden. Als de wereldstekker bij de overheidsbronnen wordt ingericht ontstaat de bronvariant, omdat het test-overheidsportaal dan geen sluis meer is waar de gegevens langs gaan.

De wereldstekker kan in potentie ook ingezet worden als een soort platformafhankelijke toegang tot overheidsbronnen voor verschillende vormen van gegevensuitwisseling die de bronhouders (gaan) aanbieden. Daarbij kan de toestemmingenbeheerdienst in potentie ook andere type grondslagen registreren, zoals wettelijke grondslagen. Daarmee kan deze als een soort poortwachter fungeren bij deze andere vormen van gegevensuitwisselingen, zoals bijvoorbeeld gegevensuitwisselingen tussen (Europese) publieke dienstverleners. Hierbij kan specifiek worden gedacht aan de vergelijkbare Europese sluisoplossing, het "Once-Only Technical System (OOTS)", van de [Single Digital gateway](#).

De potentie van deze componenten is veelbelovend en zal, eventueel samen met het nID-raamwerk, in een bredere analyse van gegevensuitwisseling afgewogen moeten worden.

7. Conclusie en aanbeveling

De experimenten zijn geslaagd. Billy heeft voor de aankoop van zijn woning succesvol zijn algemene persoonsgegevens, inkomen, vermogen en studieschuld digitaal gedeeld met de makelaar, financieel adviseur en de hypotheekverstrekker. Dit was respectievelijk voor de koopovereenkomst, financieel advies en hypotheekverstrekking. Door gebruik te maken van de combinatie test-woon app en test-overheidsportaal hoefde hij deze persoonsgegevens niet herhaaldelijk aan diverse test-dienstverleners te verstrekken via gescande of gedownload documenten.

Met de test-woon app kon Billy het aankoopproces van zijn woning overzien en had hij controle over het delen van zijn persoonsgegevens met de test-dienstverleners. Bovendien werd hij moeiteloos doorgestuurd naar het test-overheidsportaal, waar hij toestemming gaf aan de test-woon app om zijn persoonsgegevens namens hem op te halen bij de test-overheidsbronnen. Indien Billy de toestemming wilde beheren, kon hij dit rechtstreeks in het

test-overheidsportaal doen. Met deze oplossing had Billy regie op zijn gegevens bij de aankoop van zijn woning.

Hiermee is de eerste onderzoeksvraag beantwoord: Welke oplossing kan worden ontwikkeld waarbij de burger controle heeft over het ophalen van eigen gegevens uit overheidsbronnen en het delen ervan met dienstverleners binnen de woonketen, om zo het aankoopproces van een woning te vereenvoudigen en veiliger te maken?

Functionele en technische haalbaarheid

De experimenten hebben aangetoond dat de oplossing functioneel en technisch haalbaar is. Het nID-raamwerk heeft zich als goede technische basis bewezen, met in het bijzonder de toestemmingenbeheerdienst (consent service) en de wereldstekker (data source proxy).

De toestemmingenbeheerdienst heeft het beheren van Billy's toestemmingen, gegeven aan de test-woon app via het test-overheidsportaal, mogelijk gemaakt. En de wereldstekker heeft het bevragen van test-overheidsbronnen met verschillende typen API's mogelijk gemaakt, door gegevensverzoeken te vertalen naar deze API's en de opgevraagde gegevens weer terug te vertalen naar de vereisten van het gegevensverzoek en te ondertekenen. Door de wereldstekker bij het test-overheidsportaal in te richten, is de sluisvariant succesvol ingericht.

Als overgegaan wordt tot implementatie, kunnen beide componenten in potentie centraal, federatief en gedistribueerd ingericht worden. Als de wereldstekker bij de overheidsbronnen wordt ingericht ontstaat de bronvariant, omdat het test-overheidsportaal dan geen sluis meer is waar de gegevens langs gaan.

De wereldstekker kan in potentie ook ingezet worden als een soort platformafhankelijke toegang tot overheidsbronnen voor verschillende vormen van gegevensuitwisseling die de bronhouders (gaan) aanbieden. Daarbij kan de toestemmingenbeheerdienst in potentie ook andere type grondslagen registreren, zoals wettelijke grondslagen. Daarmee kan deze als een soort poortwachter fungeren bij deze andere vormen van gegevensuitwisselingen, zoals bijvoorbeeld gegevensuitwisselingen tussen (Europese) publieke dienstverleners. Hierbij kan specifiek worden gedacht aan de vergelijkbare Europese sluisoplossing, het "Once-Only Technical System (OOTS)", van de [Single Digital gateway](#).

De potentie van deze componenten is veelbelovend en zal, eventueel samen met het nID-raamwerk, in een bredere analyse van gegevensuitwisseling afgewogen moeten worden.

Juridische en organisatorische haalbaarheid

De juridische en organisatorische haalbaarheid vereist nog aandacht.

De AVG biedt waarborgen voor Billy's privacy. Van het ophalen bij de test-overheidsbronnen tot aan het gebruik door de test-dienstverleners. En de organisatorische keuzes bepalen de AVG-rolverdeling en de daaruit komende afspraken. Daarnaast biedt een gekwalificeerde elektronische handtekening of zegel (eIDAS) waarborgen voor het kunnen controleren van de authenticiteit en integriteit van zijn gedeelde persoonsgegevens. Echter:

1. De Wdo voorziet niet in:
 - a) De mogelijkheid voor Billy om het test-overheidsportaal te gebruiken als regietoepassing, in de vorm van een sluis, voor het delen van zijn persoonsgegevens uit de verschillende test-overheidsbronnen.
 - b) De mogelijkheid voor het test-overheidsportaal om Billy's persoonsgegevens te converteren en digitaal te ondertekenen, zowel zelfstandig als in samenwerking met de test-overheidsbronnen.
 - c) De mogelijkheid voor Billy om via het test-overheidsportaal toestemming te geven aan de test-woon app, om zijn persoonsgegevens namens hem op te halen bij de verschillende test-overheidsbronnen via het test-overheidsportaal.

2. De wet- en regelgeving van de overheidsbronnen ([tabel 4 op pagina 16](#)) voorzien niet in een expliciete taak voor de Minister van BZK om een voorziening beschikbaar te stellen die het mogelijk maakt dat Billy als rechthebbende zijn persoonsgegevens in de vorm van digitaal ondertekende gegevenssets kan opvragen. Met als doel deze gegevenssets te delen met de makelaar, financieel adviseur en hypotheekverstrekker, voor het opstellen van de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking.

Daarbij moet worden afgewogen met welk doel de persoonsgegevens mogen worden opgehaald. Alleen voor de specifieke private diensten, zoals de koopovereenkomst, het financieel advies en de hypotheekverstrekking. Of voor bredere beschikbaarstelling in het test-overheidsportaal, zodat Billy erover regie kan voeren ten behoeve van verschillende private diensten. In het laatste geval is het belangrijk de zorgplicht van de overheid mee te nemen.

Als overgegaan wordt tot implementatie, moet een bredere analyse volgen naar welke wensen al binnen de huidige kaders passen en voor welke de Wdo en de wet- en regelgeving van de overheidsbronnen daadwerkelijk aangepast moeten worden.

Hiermee is de tweede onderzoeksvraag beantwoord: Welke juridische en organisatorische kaders moeten worden (door)ontwikkeld en geïmplementeerd om een dergelijke oplossing mogelijk te maken?

Beperkingen

Het is belangrijk op te merken dat de afbakening bij en veronderstellingen die zijn toegepast op de experimenten, hebben geleid tot de onderstaande beperkingen waar rekening mee moet worden gehouden. De impact van de beperkingen op de haalbaarheid is onduidelijk.

De oplossing is niet in samenhang beproefd met:

- een klantreis- of gebruikersonderzoek;
- identificatie en authenticatie;
- de EDI-wallet (kluisvariant);
- delen met publieke dienstverleners;
- andere vormen van gegevensuitwisseling;
- delen van het BSN en delen via geattesteerde beweringen;
- en de eerste ingebruikname, breder gebruik en de beveiliging van de voorzieningen.

7.1. Aanbevelingen

Op basis van de conclusie, wordt aanbevolen geen nieuwe experimenten uit te voeren:

- A. Stichting Zorgeloos Vastgoed wordt, als vertegenwoordiger van de woonsector, aanbevolen de test-woon app verder uit te werken binnen haar afsprakenstelsel voor de gehele klantreis van de aankoop van een woning. En als verantwoordelijke voor de afspraken rondom de gegevensuitwisseling via de test-woon app, het overzicht van dienstverleners, diensten, grondslagen en gegevensbehoeften verder uit te werken en te beheren.
- B. Het ministerie van BZK, beleidsdossier RoG, wordt aanbevolen het test-overheidsportaal in samenwerking met het programma EDI en FDS te valideren binnen een integraal kader voor het delen van gegevens. Een kader waarin het portaal, als sluisvariant, naast de kluisvariant (EDI-wallet) wordt gepositioneerd. En waarin het portaal, net als de EDI-wallet, eventueel ook gebruikt kan worden bij publieke dienstverleners.
- C. Daarbij wordt aanbevolen binnen dat integraal kader een keuze te maken over het doel waarmee het portaal als sluisvariant persoonsgegevens uit overheidsbronnen ophaalt. Is dat doel gericht op specifieke diensten of bredere beschikbaarstelling aan de burger? In het laatste geval is het belangrijk de zorgplicht van de overheid hierin mee te nemen.
- D. Gegevensuitwisselingen op basis van wettelijke grondslagen, zonder tussenkomst van een regietoepassing van de burger, zijn ook onderdeel van dat integraal kader. Aangezien de toestemmingenbeheerdienst ook wettelijke grondslagen kan bijhouden, wordt aanbevolen deze te valideren als mogelijke poortwachter (centraal, federatief of gedistribueerd) voor alle vormen van gegevensuitwisselingen van de burger.
- E. De overheidsbronnen vormen de basis van de gegevensuitwisselingen en zijn daarom een essentieel onderdeel van dat integraal kader. Om te voorkomen dat bronhouders voor alle vormen van gegevensuitwisselingen van de burger verschillende API's moeten aanbieden, wordt aanbevolen dit in samenhang te valideren. De wereldstekker kan als mogelijke oplossing (centraal, federatief of gedistribueerd) worden meegenomen.
- F. Op basis van de validatie en dat integraal kader wordt aanbevolen vereisten voor het test-overheidsportaal als sluisvariant op te nemen in de voorbereiding van de tweede tranche van de Wdo in samenhang met wijzigingen in de wet- en regelgeving van de overheidsbronnen.
- G. En wordt aanbevolen opdrachten te formuleren voor de ontwikkeling van de vereiste technische voorzieningen en samenwerkingsverbanden met de bronhouders.

8. Bijlagen

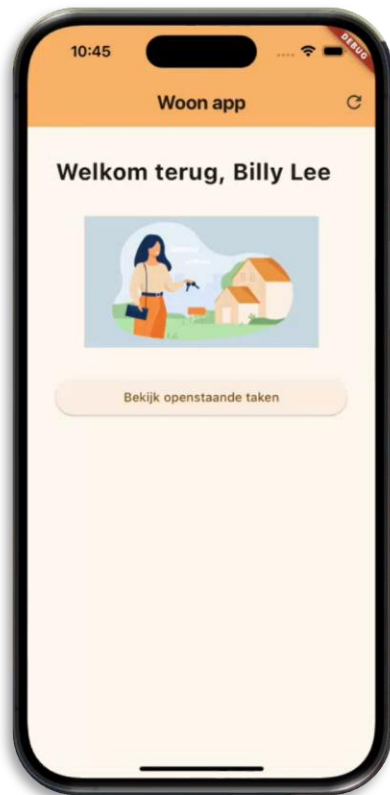
Bijlage 1: Gegevensoverzicht

A. FICTIEVE GEGEVENS	B. GEGEVENSBEHOEFTE		
Test-overheidsbron	Koop- overeenkomst	Financieel advies	Hypotheek- verstrekking
BASISREGISTRATIE PERSOONSgegevens (RvIG)			
Wet Basisregistratie Personen (Wet BRP)			
<u>NAAMPERSOON</u>			
voornamen	X	X	X
voorvoegsel	X	X	X
geslachtsnaam	X	X	X
voorletters	X	X	X
vollidigenaam	X	X	X
<u>GEBOORTE</u>			
land	X	X	X
plaats	X	X	X
datum	X	X	X
<u>GEMEENTEVANINSCHRIJVING</u>			
code	X	X	X
omschrijving	X	X	X
<u>DATUMINSCHRIJVINGVANGEMEENTE</u>			
datum	X	X	X
<u>ADRESSERING</u>			
adresregel1	X	X	X
adresregel2	X	X	X
adresregel3	X	X	X
land	X	X	X
REGISTRATIE SOCIALE VERZEKERINGSLOON (UWV)			
Wet Financiering Sociale Verzekeringen (WFSV)			
Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk En Inkomen (SUWI)			
<u>INKOMEN</u>			
svloonpermaand		X	X
pensioeninkomenhuidig		X	X
pensioeninkomentoekomst		X	X
partnerpensioenbijoverlijden		X	X
wezenpensioenbijoverlijden		X	X
aowinkomenhuidig		X	X
brutojaarinkomen		X	X

Bijlage 1: Gegevensoverzicht (vervolg)

A. FICTIEVE GEGEVENS	B. GEGEVENSBEHOEFTE		
Test-overheidsbron	Koop- overeenkomst	Financieel advies	Hypotheek- verstrekking
REGISTRATIE VAN HET VERMOGEN (BELASTINGDIENST) Algemene Wet Inzake Rijksbelastingen (AWR) Wet Op De Inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001)			
<u>VERMOGENSDEEL</u>			
omschrijving		X	X
financiëleinstelling		X	X
saldo		X	X
REGISTRATIE VAN DE STUDIESCHULD (DUO) Wet Studiefinanciering 2000 (WSF 2000)			
<u>STUDIESCHULD</u>			
origineleschuldbedrag		X	X
openstaandbedrag		X	X
arrangement		X	X
bedragpermaand		X	X

Bijlage 2: Screenshots demo-omgeving

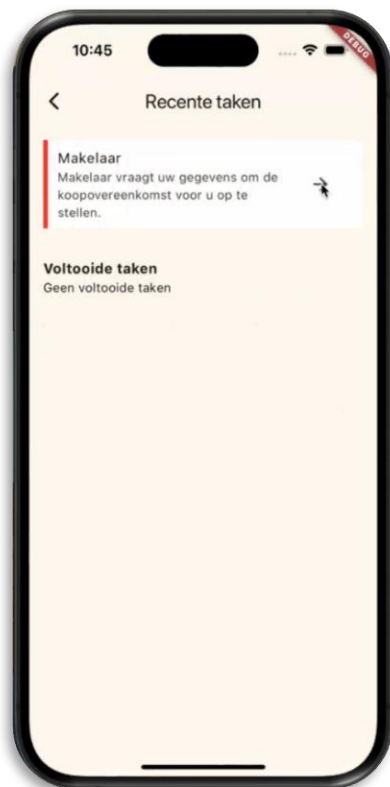

Stap 1

Voor deze demo nemen we aan dat Billy de test-woon app gebruikt tijdens het aankoopproces van zijn woning. Hij heeft de app al gedownload en geïnstalleerd, zodat hij klaar is om te beginnen.

Billy's woonreis start bij de makelaar. Hij ontvangt een melding van de test-woon app, dat een openstaande taak zijn aandacht vereist. Billy opent de test-woon app om te zien wat er moet gebeuren.

Zodra Billy de test-woon app opent, ziet hij een knop 'Bekijk openstaande taken' en klikt hij hierop om de details te bekijken.

Stap 2

Er is een openstaande taak van de makelaar. Billy klikt op deze taak.

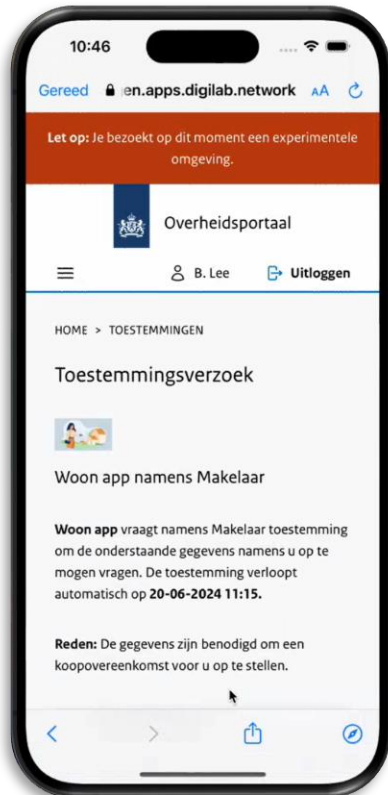

Stap 3

De makelaar heeft Billy's naam, geboortedatum, geboorteplaats en geboorteland nodig voor het opstellen van de koopovereenkomst.

Billy wordt gevraagd om toestemming te geven, zodat de test-woon app deze gegevens namens hem kan ophalen bij de overheid.

Billy wordt geïnformeerd over het proces en doorgeleid naar het test-overheidsportaal om zijn toestemming te geven. Hij klikt op de knop 'Ga naar het test-overheidsportaal'.

Stap 4

In het test-overheidsportaal is Billy in deze demonstratie al ingelogd met zijn DigiD.

Hier ziet hij het toestemmingsverzoek van de test-woon app namens de makelaar voor het opstellen van de koopovereenkomst.

Het toestemmingsverzoek heeft een looptijd van 30 minuten. Billy scrolt door.

Stap 4 (vervolg)

Billy ziet welke gegevens gevraagd worden en heeft de keuze om toestemming te geven of het verzoek af te keuren.

Na het bekijken van de informatie besluit Billy om toestemming te geven. Hij klikt op 'Geef toestemming'.

Stap 5

Billy keert vervolgens terug naar de test-woon app, waar hij zijn gegevens kan controleren en delen met de makelaar.

Na het controleren van de gegevens, klikt hij op 'Deel gegevens met Makelaar'.

Stap 5 (vervolg)

Hiermee voltooit hij de taak en is het proces afgerond.

Stap 6

Op een later moment ontvangt Billy een nieuwe melding in de test-woon app.

Deze keer betreft het een openstaande taak van de financieel adviseur.

Billy klikt op deze taak.

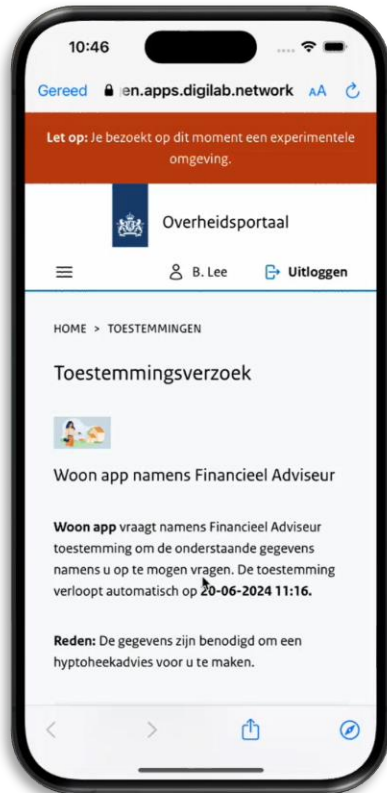

Stap 7

De financieel adviseur heeft Billy's naam, geboortedatum, geboorteplaats, geboorteland, inkomen, studieschuld en vermogen nodig om hem te kunnen adviseren over zijn hypotheek.

Net als eerder, wordt Billy gevraagd toestemming te geven zodat de test-woon app deze gegevens namens hem kan ophalen bij de overheid.

Hij wordt doorgeleid naar het test-overheidsportaal door te klikken op 'Ga naar het test-overheidsportaal'.

Stap 8

In het test-overheidsportaal ziet Billy het toestemmingsverzoek van de test-woon app namens de financieel adviseur voor het opstellen van het hypotheekadvies.

Het verzoek heeft een looptijd van 30 minuten. Billy scrolt door.

Stap 8 (vervolg)

Billy ziet welke gegevens gevraagd worden en geeft zijn toestemming door op 'Geef toestemming' te klikken.

Stap 9

Billy keert terug naar de test-woon app, waar hij zijn gegevens kan controleren.

Na het controleren van de gegevens klikt hij op 'Deel gegevens met Financieel Adviseur'

Stap 9 (vervolg)

Hiermee voltooit hij de taak en is het proces afgerond.

Stap 10

Nog weer later ontvangt Billy opnieuw een nieuwe melding in de test-woon app.

Deze keer betreft het een openstaande taak van de hypotheekverstrekker.

Billy klikt op deze taak.

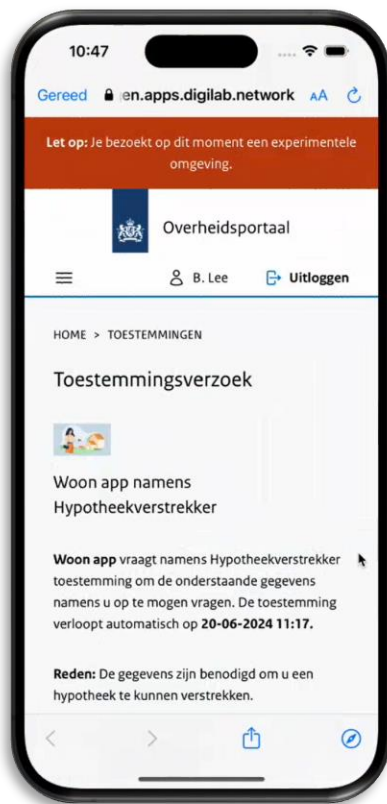

Stap 11

De hypotheekverstrekker heeft Billy's naam, geboortedatum, geboorteplaats, geboorteland, inkomen, studieschuld, vermogen en huidige woongegevens nodig om zijn hypotheekaanvraag te kunnen verwerken.

Net als bij de vorige taken, wordt Billy gevraagd om toestemming te geven zodat de test-woon app deze gegevens namens hem kan ophalen bij de overheid.

Hij wordt doorgeleid naar het test-overheidsportaal door te klikken op 'Ga naar het test-overheidsportaal'.

Stap 12

In het test-overheidsportaal ziet Billy het toestemmingsverzoek van de test-woon app namens de hypotheekverstrekker voor de hypotheekaanvraag.

Het verzoek heeft een looptijd van 30 minuten. Billy scrollt door.

Stap 12 (vervolg)

Billy ziet welke gegevens gevraagd worden en geeft zijn toestemming door op 'Geef toestemming' te klikken.

Stap 13

Billy keert terug naar de test-woon app, waar hij zijn gegevens kan controleren.

Na het controleren van de gegevens klikt hij op 'Deel gegevens met Hypotheekverstrekker'.

Stap 13 (vervolg)

Hiermee voltooit hij de taak en is het proces afgerond.

Stap 14

Alle taken zijn nu voltooid.

Stap 15

Mocht Billy op een later moment willen nakijken waarvoor hij toestemming heeft gegeven, kan hij altijd direct naar het test-overheidsportaal gaan. In het test-overheidsportaal kan hij een overzicht bekijken van alle verleende toestemmingen, inclusief de details en activiteit van elke toestemming. Hier heeft Billy ook de mogelijkheid deze toestemmingen in te trekken, zodat hij altijd regie behoudt over zijn gegevens.

Let op: Je bezoekt op dit moment een experimentele omgeving.

Overheidsportaal B. Lee [Uitloggen](#)

HOME > TOESTEMMINGEN

Actieve toestemmingen

- Test dienstverlener ZV**
[1 gegevens gedeeld](#)
Toestemming verloopt op 09-09-2024 16:53:28 [Bekijk activiteit](#)

Verlopen toestemmingen

- Woon app**
[3 gegevens gedeeld](#)
Toestemming verlopen op 20-06-2024 15:08:57 [Bekijk activiteit](#)
- Woon app**
[1 gegevens gedeeld](#)
Toestemming verlopen op 20-06-2024 15:08:36 [Bekijk activiteit](#)

DELEN VAN GEGEVENS

- Toestemmingen**
- Grondslagen

Activiteit ✕

Hieronder vindt u een historie van alle activiteit die heeft plaatsgevonden nadat u deze toestemming heeft gegeven.

Klik op een regel om de opgevraagde structuur te zien. U kunt ook de gegevens laten ophalen zodat u kan inzien welke gegevens bij de structuur hoort.

Activiteit op 20-06-2024 om 14:39	
Studieschuld	
Originele Schuld Bedrag	40000
Openstaand Bedrag	20000
Bedrag Per Maand	100

Gegevens getoond zoals bekend op 09-09-2024 om 16:28.

Activiteit op 20-06-2024 om 14:39	
Inkomen	
S V Loon Per Maand	4000
Pensioen Inkomen Huidig	0
Pensioen Inkomen Toekomst	2000
Aow Inkomen Huidig	0
Bruto Jaar Inkomen	52000

Gegevens getoond zoals bekend op 09-09-2024 om 16:28.

Toestemming intrekken

U trekt uw toestemming aan **Test dienstverlener ZV** in met betrekking tot de volgende gegevens:

- INKOMEN**
Uw meest recente sv-loon zoals bekend bij het UWV.

De gegevens blijven beschikbaar bij **Test dienstverlener ZV**. Indien u deze gegevens ook wilt verwijderen, neem dan contact op met **Test dienstverlener ZV** met een AVG verzoek.

[Annuleren](#) [Toestemming intrekken](#)

Bijlage 3: Architectuurplaat

